

TÜRKÇENİN MATEMATİĞİ

10.SINIF 2.DÖNEM 2.EDEBİYAT YAZILI SORULARI

ADI SOYADI:

OKUL NO:

PUAN:

10/ A B C D E F G

SORU 1:

İslamiyet öncesi Türk edebiyatında; yiğitlik, aşk, tabiat ve savaş konularında söylenen şiirlere (I) koşuk, yapılan yas törenlerine (II) yuğ, bu törenlerde söylenen şiirlere (III) sagu, öğüt verici atasözü niteliğinde olan sözlere (IV) sığır, ziyafet törenlerine de (V) şölen denirdi.

Numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A)I. B)II. C)III. D)IV. E)V.

SORU 2:

Utku, Ali'ye, "Türklerin folklorik ürünlerini, İslam öncesi sözlü kültürünü ve dillerini merak ediyorum. İlk elden bu konuda bilgi edineceğim bir eser var mı acaba?" diye sorunca, Ali: "Kaşgarlı Mahmud'un eseri var ya!" dedi.

Ali'nin söz ettiği eser aşağıdakilerden hangisidir?

A)Kutadgu Bilig

B)Divan-ı Lügat'it-Türk

C)Muhakemet'ül-Lügateyn

D)Ergenekon Destanı

E)Atabet'ül Hakayık

SORU3:

(I) Kutadgu Bilig "Kutluluk bilgisi, saadet bilgisi, devlet olma bilgisi" anlamındadır. (II) Ahmet Yesevi tarafından yazılan bu eser, elimizdeki en eski İslami eserlerdendir. Kitap insanların dünyada ve ahirette mutlu olabilmeleri için tutulacak yolları gösterir. Bu yönüyle bu kitaba bir (III) "siyasetname" denebilir. Eser (IV) mesnevi nazım biçimiyle yazılmıştır. (V) Aruz ölçüsüyle yazılan beyitler dışında, Türk şiirine has dörtlüklere de rastlamak mümkündür.

Yukarıdaki numaralanmış bölümlerden hangisi bir bilgi yanlışına neden olmuştur?

A)I. B)II. C)III. D)IV. E)V.

SORU4:

Emre, "İlyada'yı bitirdim bu hafta sonu." dedi Zeynep'e.

O da, "Odysseia'yı yazan İzmirli kör şair değil miydi onu yazan?" diye sordu.

Emre, "Kim ki Odysseia'nın yazarı?"

Emre'nin bilmediği yazarı siz biliyor musunuz?

A) Tasso

B) Milton

C) Homeros

D) Ariosto

E) Virgillius

SORU5:

Düşman geldi tabur tabur dizildi

Alnımıza kara yazı yazıldı

Tüfenk icâd oldu mertlik bozuldu

Eğri kılıç kindâ paslanmalıdır

Bu dörtlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Semai B) Mani C) Kaside

D) Koşma E) Rubai

SORU6:

Ezgi, sıra arkadaşı Fatma'ya: "Tekke edebiyatını araştırırken bir şiire rastladım, çok acayipti. Âdeta inançlarla alay ediyordu. Sence o dönemlerde böyle şiirler nasıl yazılmıştır?" diye sordu.

Sizce Ezgi aşağıdaki nazım türlerinden hangisine ait bir şiir okumuştur?

A) İlahi B) Nutuk C) Şathiye

D) Devriye E) Deme

SORU7:

Aşağıdaki dizelerden hangisi bir koçaklamadan alınmıştır?

A) Birin bilir birin bilmez

Bu dünya kimseye kalmaz

B) Erciyes Dağı'nda uçan bir kuşu

Kör gözünen görülmez ki göreyim

C) Kalkmadı dizimin gayrı dermanı

Ekin ekdim yapamadım harmanı

D) İnsan dedikleri duvara benzer

Hele suvakları dökülsün de gör

E) Çek kılıcı vur düşmanın boynunu

Çık meydana boz kötünün oynunu

SORU8:

*Çark bozulmuş dünya ıslah olmuyor
Ehl-i fukaranın yüzü gülmüyor
Âşık Ruhsatî dediğini bilmiyor
Yazı belli değil hat belli değil*

8. Bu dörtlük aşağıdaki halk şiiri ürünlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Varsağı B) Ağıt C) Semai
D) Taşlama E) Koçaklama

SORU9:

Varsağı ve semaiyi karşılaştıran aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Kendilerine özgü ezgileri vardır.

B) Hecenin aynı kalıbıyla söylenir.

C) Dörtlük sayısı genellikle aynıdır.

D) Son dörtlükte aşığın adı ya da mahlası geçer.

E) İlk dörtlüklerinde "bre, behey" gibi ünlemler bulunur.

SORU10:

Ezgi: Divan Edebiyatında anlatılan güzellere günlük hayatta rastlayamazsınız. Kaşları, gözleri bir başkadır onların.

Belma: Çünkü Divan Edebiyatı olanı değil, olması gerekeni; güzeli değil, en güzeli anlatma çabası içindedir.

Ezgi ve Belma, divan edebiyatının hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Şiirde gerçek hayatın olduğu gibi değil "idealize" edilerek anlatıldığı
- B) Şairlerin toplumsal konulardan çok kişisel konulara yöneldiği
- C) Eserlerde "içerik"ten çok üsluba önem verildiği
- D) Anlamın şiirin tümünde değil beyitlerde gizli olduğu
- E) Şiirlerde Doğu edebiyatlarından alınan belli kalıpların var olduğu

SORU11:

Birkaç öğrenci arasında tasavvuf edebiyatıyla ilgili şöyle bir konuşma geçer:

Alp: Tasavvuf düşüncesinde mutlak varlığın Tanrı olduğu düşüncesi hakimdir.

Bahar: "Bir lokma, bir hırka" anlayışı hakimdir.

Can: Sembollerin bolca kullanıldığı bir gelenektir.

Doğukan: Bir müridin yolundan gidilir.

Emre: "Tekkeyi bekleyen çorbayı içer" anlayışı etkilidir.

Tasavvuf edebiyatıyla ilgili kim yanlış bir bilgi vermiştir?

A) Alp B) Bahar C) Can

D) Doğukan E) Emre

SORU12:

“Bir ah çeksem dağı taşı eritir

Gözüm yaşı değirmeni yürütür”

Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatı aşığıdakilerden hangisidir?

A)Tevriye

B)Tezat

C) Teşbih

D)Mübalağa

E)Hüsn-ü ta’lil

SORU13:

Eylül: Bazı halk edebiyatı ürünleri manzum-nesir karışık olarak yazılmış doğru mu?

Ceren: Evet doğru, Ferhad ile Şirin bunlardan biri mesela.

Eylül: Peki bu ürünlere ne ad veriliyor?

Aşağıdakilerden hangisi Eylül'ün sorusunun doğru yanıtı olur?

A)Masal

B)Destan

C)Türkü

D)Mesnevi

E)Halk hikayesi

SORU14:

Ortaoyunu ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangisiyanlıştır?

- A) Kavuklu, Karagöz'e benzemektedir.
- B) Batı etkisinde gelişmiş bir oyundur.
- C) İnsanları güldürürken eğitmek amacı güdülür.
- D) Yanlış anlamalara dayalı bir mizah söz konusudur.
- E) Konuşmalar önceden hazırlanmaz.

SORU15:

Karagöz gölge oyunu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Muhavere ve fasıl bölümleri vardır.
- B) Karagöz oynatan kişiye Hayali denir.
- C) Karakter değil, tiplerden oluşur.
- D) Muhavere oyunun asıl anlatıldığı bölümdür.
- E) Anonim Halk Edebiyatı ürünlerindedir.

SORU16:

Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut Hikâyeleri'nin özelliklerinden birideğildir?

- A) Toplam on iki hikayeden oluşur.
- B) Hikayeler destan geleneğinin izlerini taşımaktadır.
- C) Konular, nazım ve nesir şeklinde karışık olarak anlatılmıştır.
- D) Masal ve destanlarda görülen olağanüstü niteliklerin bu hikâyelerde bulunmaz.
- E) Türk boylarının inançları ve yaşayışları hakkında pek çok bilgi bulunmaktadır.

SORU17:

Servetifünün dönemi romanıyla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) İstanbul özellikle de Beyoğlu ve Boğaziçi'ndeki hayat anlatılmıştır..

B) Kahramanların çoğu zengin ve aydın insanlardır.

C) Teknik olarak zayıf, kusurludur.

D) Ağır sanatlı bir dil kullanılmıştır.

E) "Realist bakış açısıyla yazılmıştır.

SORU18:

Aşağıda verilen eserlerden hangisi roman türünde yazılmamıştır?

A) Zavallı Çocuk

B) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat

C) Araba Sevdası

D) İntibah

E) Felatun Bey ve Rakım Efendi

SORU19:

Bir olayı ya da herhangi bir durumu kayıt altına almak amacıyla hazırlanan olayın ya da durumun ilgilileri tarafından imza altına alınarak oluşturulmuş belgelere..... denir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dilekçe
- B) Tutanak
- C) Makale
- D) İş mektubu
- E) Özel mektup

SORU20:

Aşağıdakilerden hangisi anı türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) İnsanların yaşadığı olayları anlatma ihtiyacından doğmuştur.
- B) Yaşanmakta olan zaman değil, yaşanmış zaman anlatılır.
- C) Tarihsel gerçeklere katkıda bulunur.
- D) Açık ve sade bir anlatımla oluşturulur.
- E) Sadece üçüncü kişili anlatımla kaleme alınır.

SORU21:

Aşağıdakilerin hangisinde yan cümlecik zarf tümleci görevindedir?

- A) Gözden irak olan gönülden de irak olur.
- B) Can çıkmayınca huy çıkmaz.
- C) Canı yanan eşek atı geçer.
- D) El için ağlayan gözden olur.
- E) At binenin , kılıç kuşananındır.

SORU22:

Aşağıdakilerin hangisinde bağlaç iki zarfı bağlamıştır?

- A) Hırkası esnek ve yumuşak yapıya sahipti.
- B) Sınıfta ve koridorlarda yüksek sesle konuşmayın.
- C) Bugün de yarın da seninle görüşemem.
- D) Ne ders çalışıyor ne kitap okuyor.
- E) Ahmet, sessiz ve sakin bir öğrencidir.

SORU23:

Ne vakit bir yaşamak düşünsem

Sus deyip adınla başlıyorum

Ben sana mecburum bilemezsin

Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) "bilemezsin" basit yapılı bir eylemdir.

B) "yaşamak" sözcüğü isim-fiildir.

C) "adınla" sözcüğündeki "ile" edat görevinde kullanılmıştır.

D) "mecburum" sözcüğü ek-fiil almıştır.

E) "DEYİP" sözcüğü zarf-fiil görevindedir.

SORU24:

Aşağıdakilerin hangisinde oldurgan eylem kullanılmıştır?

- A) Odasının duvarına güzel bir tablo astırdı.
- B) Çocuklara film izlettirdi.
- C) Kısa sürede kendini herkese sevdirdi.
- D) Kafesteki kuşu annem kaçırmış.
- E) Dün, o da evini temizletmiş.

SORU25:

İyi bir sanatçı önce konuyu belirler, sonra şekil verir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni hangisinde verilmiştir?

- A) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- B) Dolaylı tümleç eksikliği
- C) Nesne eksikliği
- D) Yüklem eksikliği
- E) Çatı uyumsuzluğu

SORU26:

Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Onunla ilk defa birinci sınıfta tanıştım.
- B) Sinemaya Orhan, Kerem ve ben gitmiştim.
- C) Bir hafta içinde tütün üreten köylülerin alacakları ödenecek.
- D) Yarın okulun önündeki parkta görüşeceğiz.
- E) Her yaz yeni yerler gezmesini seviyorum.

SORU27:

Günlük işler, çıkarlar,tutkular,peşin hükümler, insanın görüş ufkunu daraltır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlenin **öğelerinin sıralanışı** doğru olarak verilmiştir?

A) Özne- belirtili nesne- yüklem

B) B.siz nesne -özne- yüklem

C) Zarf tümleci- nesne- yüklem

D) Özne- dolaylı tümleç-yüklem

E) Belirtili nesne- özne- yüklem

SORU28:

Aşağıdakilerin hangisinde soru farklı bir ögeyi buldurmaya yöneliktir?

A)Ona ne söyledin?

B)Piknik için ne getirdin?

C)İzmir'den bana ne aldın ?

D)Düğünde ne giydin?

E)Bardağından ne döküldü?

SORU29:

*Açma pencereni,perdeni çek
Mona Rosa seni görmemeliyim
Bir bakışın ölmem için yetecek
Anla Mona Rosa ben bir deliyim
Açma pencereni, perdeni çek.*

Bu dizelerle ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) I. dize, öznesi ortak sıralı cümledir.
- B) II. dize, anlamca olumsuz fiil cümlesidir.
- C) III. dize, birleşik cümledir.
- D) IV. dize, anlamca olumsuz isim cümlesidir.
- E) V. dizede yüklem emir kipiyle çekimlenmiştir.

SORU30:

Aşağıdaki dizelerden hangisi devrik- girişik birleşik - fiil cümlesidir?

A) Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik.

B) Gözlerimden boşanır aniden hicran yaşları.

C) Usandım boş yere beklemelerden artık.

D)Güzel günleri görmek için bekleyeceğiz.

E) Bu bahar güleceğiz en içten sevinçle.

Aşağıdaki soruları okumuş olduğunuz JACK LONDON'ın **MARTIN EDEN** romanına göre yanıtlayınız.
(BU BÖLÜM= 25 PUAN DEĞERİNDEDİR.)

1. Martin Eden'nin Ruht Mors ve onun sınıfıyla tanışmasına neden olan olay nedir? (5 P)

2. "Hayata yönelen aşırı sevgiden / Ümit ve korkudan kurtulan bizler / Kısa teşekkürlerle şükranlarımızı sunarız / Tanrılara Tanrı diye ne varsa" dizeleri hangi şaire aittir? Bu şair, Martın Eden'in ilk kez ne zaman dikkatini çekiyor? (5 P)

3. Martin yazmak için çalışmadığı, parasız kaldığı günlerde en çok hangi eşyalarını rehine bırakıyordu? (2 P)

4. Martin Eden, yazdığı ve kimseye göstermediği (Ruht'a bile) şiirlere hangi adı veriyor? (3 P)

5. Kitapta adı geçen "Artur, Norman, Jim, Peynir Surat, Getrude" adlı karakterler kimdir? (10 P)